

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่
ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ทิพวรรณ สมุดลำ ญัษฐิกา กรวดนอก สายันท์ ปัญญาทรง ยอดมหนู สายพรหม ชาลิต กิจพิบูลย์*

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์

สถาบันพระบรมราชชนก

*Corresponding author

E-mail address : _chavalit@scphc.ac.th

รับบทความ: 22 กรกฎาคม 2567

แก้ไขบทความ: 30 ตุลาคม 2567

ตอบรับบทความ: 26 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครัวเรือน จำนวน 168 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.66 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติแบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า โดยภาพรวมตัวแทนครัวเรือนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลและครัวเรือน ประกอบด้วย อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปัจจัยนำ ประกอบด้วย ระดับการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับต่ำมาก ($r=0.166$) และทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปัจจัยเอื้อ ประกอบด้วย ระบบสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับต่ำ ($r=0.247$) และปัจจัยเสริม ประกอบด้วย การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนทางบวกในระดับต่ำ ($r=0.456, r=0.438$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยนำ, ปัจจัยเอื้อ, ปัจจัยเสริม, พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

Tipawan Samudlum Nattharika Kruadnok Sayan Panyasong

Yordmanoo Saiprom Chavalit Kigpiboon *

Sirindhorn College of Public Health, Chonburi, Faculty of Public Health and Allied Health Science,
Praboromarajchanok Institute.

*Corresponding author

E-mail address: chavalit@scphc.ac.th

Received: July 22, 2024

Revised: October 30, 2024

Accepted: December 26, 2024

Abstract

This survey study aimed to investigate factors affecting on solid waste management behaviors of households in Nongmaidaeng Sub-district, Muang District, Chonburi Province. The data was collected from 168 samples using the questionnaires, which were validated the content validity (0.66) and reliability coefficients (0.87) by three experts. The descriptive statistical tools and Pearson correlation coefficient were employed to analyze the data. The findings showed the overall moderate level of solid waste management behaviors among the participants. The correlation analysis between various factors and solid waste management behaviors indicated that the personal and household factors such as gender, age, education, and household size had non-significant relationship with the management behaviors. However, predisposing factors, specifically perceptions about solid waste management revealed a positive correlation ($r = 0.166$), while attitude had non-significant relationship with the behaviors. Additionally, the enabling factor, referred to the waste management supporting system, and reinforcing factors, including perceptions of news about solid waste management and participation in solid waste management, exhibited a significant positive correlation with the solid waste management behaviors ($r = 0.456$, $r = 0.438$, respectively).

Keywords: Predisposing factors, Enabling factors, Reinforcing factors , Solid Waste management behaviors

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

บทนำ

ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของทุกประเทศที่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร พฤติกรรม การบริโภคที่เปลี่ยนแปลง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จากข้อมูลการสำรวจของ กรมมลพิษ (2564) กล่าวว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่แล้วมาจากขยะในครัวเรือนที่กำจัดไม่ ถูกต้อง โดยขยะมูลฝอยในครัวเรือนมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ 3 ต่อปี ประชาชนทิ้งขยะ ครัวเรือน ประมาณ 1.5 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เมื่อพิจารณาสถานการณ์ขยะมูลฝอยในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า พื้นที่จังหวัดชลบุรี มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นเยอะที่สุดในปี 2563 มีปริมาณขยะสะสม 2,683 ตัน และในปี 2564 ปีปริมาณขยะสะสม 2,750 ตัน มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ซึ่งจังหวัดชลบุรีถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 9 เป็นจังหวัดที่มีขยะมูลฝอยมากที่สุดในประเทศไทยที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (Pollution control department, 2022) โดยพื้นที่ตำบลหนองไม้แดงเป็น ตำบลที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง เป็นเขตของโรงงานอุตสาหกรรม และประชาชนในตำบลหนองไม้แดงส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ อพยพมาจากท้องถิ่นอื่นเข้ามาประกอบอาชีพ มีประชากรประมาณ 13,080 คน (Nongmaidaeng subdistrict municipality, 2022) ทำให้เกิดปัญหาการอยู่ร่วมกันและปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2562 ปริมาณขยะต่อวัน 25.52 ตัน/วัน ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง 2.73 ตัน/วัน ในปี พ.ศ. 2563 ปริมาณ ขยะต่อวัน 23.17 ตัน/วัน ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง 2.85 ตัน/วัน พ.ศ. 2564 ปริมาณขยะต่อวัน 22.51 ตัน/วัน ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง 3.88 ตัน/วัน (Nongmaidaeng subdistrict municipality, 2022) จากสถิติปริมาณขยะใน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดงในช่วง 3 ปีย้อนหลัง พ.ศ. 2562-2564 มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นใกล้เคียงกัน แต่ปริมาณขยะที่ กำจัดไม่ถูกต้องในแต่ละปีมีปริมาณเพิ่มขึ้น จากการลงพื้นที่ศึกษาในชุมชน พบว่า ขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลหนอง ไม้แดงมีจำนวนมาก ส่งผลต่อเทศบาลที่ต้องรับผิดชอบต่อจากขยะที่ถูกจำกัดไม่ถูกต้องจากครัวเรือน ทางเทศบาลส่วน ท้องถิ่นจึงมีนโยบายการจัดการขยะโดยส่งเสริมให้ประชาชนมีหน้าที่รับผิดชอบขยะที่เกิดขึ้น ในบางพื้นที่จึงไม่มีการ จัดตั้งถังขยะให้กับประชาชน ส่งผลให้หน้าที่การกำจัดขยะเป็นหน้าที่ของประชาชนที่ต้องรับผิดชอบขยะที่เกิดขึ้น ทำให้ ประชาชนบางส่วนกำจัดขยะอย่างไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามประชาชนในตำบลหนองไม้แดงบางส่วนยังไม่มีความ ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอยที่ผิดวิธี แต่ละครัวเรือนยังมีการกำจัดขยะแบบเผาในที่โล่งแจ้ง อาจเป็นไปได้ว่าการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมายังไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างแท้จริง

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการ ขยะของประชาชน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี PRECEDE-PROCEED Model (Green and Kreuter, 2005 cited in Thabpadung S. , 2020) เป็นเครื่องมือที่สามารถจำแนกปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลโดยจำแนกเป็นปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาและนำมาพัฒนาและส่งเสริมความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่ถูกต้องแก่ประชาชนเพื่อแก้ไข ปัญหาขยะที่ถูกจำกัดไม่ถูกต้องให้น้อยลงและเกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการขยะที่ถูกต้องและยั่งยืน ลดผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนกับพฤติกรรมการ จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลและครัวเรือนกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง (Cross sectional survey) ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 ในประชากรตำบลหนองไม้แดงจำนวน 10,279 คน (Nongmidaeng subdistrict municipality, 2022) โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครัวเรือนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง มีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 168 คน

คณะกรรมการจริยธรรม

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี เอกสารรับรองหมายเลข 2022/S31 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2565 โดยคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์อย่างเคร่งครัด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรตำบลหนองไม้แดงจำนวน 10,279 คน กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครัวเรือนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 168 คน โดยใช้โปรแกรมคำนวณทางสถิติ g*power ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion criteria) ได้แก่ (1) เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (2) ตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน (3) สามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาไทย (4) กลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมในการวิจัย และเกณฑ์การคัดออกกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion criteria) ได้แก่ (1) เป็นผู้ที่ย้ายที่อยู่อาศัยไปอยู่ต่างพื้นที่ (2) ตัวแทนครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์น้อยกว่าร้อยละ 80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่พัฒนาจากเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยผู้วิจัยและมีความตรงต่อเนื้อหาเฉลี่ย (ค่า IOC) เท่ากับ 0.66 มีความเที่ยงเป็นค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.87 ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคลและครัวเรือน มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (checklist) และเติมคำลงในช่องว่าง จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยนำ ระดับการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยจำนวน 8 ข้อ และทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำนวน 8 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยคำถามเชิงบวก มีระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านปัจจัยเอื้อ คือ ระบบสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน จำนวน 8 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 7 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดยคำถามเชิงบวก มีระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านปัจจัยเสริม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 8 ข้อ และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 8 ข้อ โดยคำถามเชิงบวก มีระดับคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประกอบด้วย การดำเนินการลดการเกิดขยะมูลฝอย ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1) คณะผู้วิจัยชี้แจงข้อมูลรายละเอียดของการวิจัยประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ระยะเวลาในการทำวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง อธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม โดยละเอียด รวมทั้งการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

2) คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลหากกลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจ คณะผู้วิจัยจะอธิบายเพิ่มเติมให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเข้าใจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นหลังจากได้รับการพิจารณาและอนุมัติจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี โดยคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์อย่างเคร่งครัด รวมถึงประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ทั้งนี้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นสถิติที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรคือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ผลการวิจัย**1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล**

ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.80 และเพศชาย ร้อยละ 45.20 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 44 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 47.00 การศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 42.90 และส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน ร้อยละ 39.30

2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีดังนี้

2.1) ปัจจัยนำด้านการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ตัวแทนครัวเรือนมีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 68.50 รองลงมาคือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.40 และระดับต่ำ ร้อยละ 7.10 โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเท่ากับ 3.75 ± 0.71 ถือเป็นระดับสูง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	n = 168	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	12	7.10
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	41	24.40
ระดับสูง (3.68-5.00)	115	68.50
รวม	168	100

2.2) ปัจจัยนำด้านทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ตัวแทนครัวเรือนมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 11.90 และระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับโดยมีค่าเฉลี่ยทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเท่ากับ 4.04 ± 0.46 ถือเป็นระดับสูง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน และร้อยละของทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	n = 168	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	1	0.60
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	20	11.90
ระดับสูง (3.68-5.00)	147	87.50
รวม	168	100

2.3) ปัจจัยเอื้อด้านระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน

ตัวแทนครัวเรือนมีระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 85.70 รองลงมาคือระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 1.80 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชนเท่ากับ 2.77 ± 0.40 ถือเป็นระดับปานกลาง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชนในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน	n = 168	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	21	12.50
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	144	85.70
ระดับสูง (3.68-5.00)	3	1.80
รวม	168	100

2.4) ปัจจัยเสริมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ตัวแทนครัวเรือนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 80.40 รองลงมาคือ ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.50 และระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเท่ากับ 2.02 ± 0.47 ถือเป็นระดับต่ำ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือนพื้นที่ตำบล หนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	n = 168	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	135	80.40
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	31	18.50
ระดับสูง (3.68-5.00)	2	1.20
รวม	168	100

2.5) ปัจจัยเสริมด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

ตัวแทนครัวเรือนมีการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 94.00 รองลงมาคือ ระดับปานกลาง และระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 3.00 โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยเท่ากับ 1.62 ± 0.58 ถือเป็นระดับต่ำ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย	n = 168	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	158	94.00
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	5	3.00
ระดับสูง (3.68-5.00)	5	3.00
รวม	168	100

3. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตัวแทนครัวเรือน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน การกำจัดขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาคือ ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 41.10 และระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ ซึ่งค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนด้านการกำจัดขยะมูลฝอย เท่ากับ 2.46 ± 0.75 ถือเป็นระดับปานกลาง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านการกำจัดขยะมูลฝอยของตัวแทนครัวเรือนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน	n = 168	
ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (1.00-2.32)	69	41.10
ระดับปานกลาง (2.33-3.67)	89	53.00
ระดับสูง (3.68-5.00)	10	6.00
รวม	168	100

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน พื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำด้านการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนทางบวกในระดับต่ำมาก ($r = 0.192$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ส่วนปัจจัยเอื้อด้านระบบสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนทางบวกในระดับต่ำ ($r = 0.247$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.01

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

รวมถึงปัจจัยเสริมด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนทางบวกในระดับต่ำ ($r = 0.456$, $r = 0.439$ ตามลำดับ) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.01 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะของประชาชน ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ปัจจัย	n = 168				
	$\bar{x}$	S.D.	r	p-value	ระดับ
ปัจจัยนำ					
การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	3.75	0.71	0.192	0.013*	ต่ำมาก
ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	4.04	0.46	0.102	0.187	ต่ำมาก
ปัจจัยเอื้อ					
ระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน	2.77	0.40	0.247	0.001**	ต่ำ
ปัจจัยเสริม					
การรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	2.02	0.47	0.456	<0.001**	ต่ำ
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอย	1.62	0.58	0.439	<0.001**	ต่ำ

* $p<0.05$ ** $p<0.01$

สรุปผลและอภิปรายผล

ปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.80 และเพศชาย ร้อยละ 45.20 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 44 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 47.00 การศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 42.90 และส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน ร้อยละ 39.30 สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ด้านปัจจัยนำเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.75$, S.D.=0.71) ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.04$, S.D.=0.46) ด้านปัจจัยเอื้อเรื่องระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน พบว่า ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่มีระบบการสนับสนุนในเรื่องระบบการสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.77$, S.D.=0.40) ด้านปัจจัยเสริม เรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ตัวแทนครัวเรือนส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 2.02$, S.D.=0.47) การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.62$, S.D.=0.58) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนของประชาชน คือ ปัจจัยนำด้านระดับการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำมาก ($r=0.166$) ยกเว้นทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เนื่องจากประชาชนมีทัศนคติที่ดีแต่มีระดับปฏิบัติพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติ ปัจจัยเอื้อด้านระบบสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม

การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในระดับต่ำ ($r=0.247$) และปัจจัยเสริมด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางบวกในระดับต่ำ ($r=0.456$, $r=0.439$ ตามลำดับ)

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลและครัวเรือน ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน เนื่องจากระบบของการวิจัยอยู่ในเขตเมืองที่มีระบบสารสนเทศที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวางทำให้ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลลดอำนาจการส่งผลพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sukkoa C. et al. (2018) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Sangyangyai W., Lormphongs S. and Kijpredarborisuthi B. (2017) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลดขยะครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีผลต่อพฤติกรรมการลดขยะครัวเรือนเนื่องจากจำนวนสมาชิกมีความแตกต่างกันและมีการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการในระดับที่สูงกว่าของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สำหรับปัจจัยนำ ประกอบด้วย การรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chachvarat T., Kaewjiboon J. and Waengkam W. (2018) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา พบว่า การรับรู้ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมีความสัมพันธ์ไปในทางบวกเช่นเดียวกัน ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Poolern T. (2017) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมในการจัดการขยะครัวเรือนของประชาชนบ้านห้วยหมากหนูน ตำบลท่าผา อำเภอแม่ลาว จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนเช่นกัน แต่การศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Radapitukkul K., Poum A. and Makmai P. (2020) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ทัศนคติและการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตตำบลป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นนักศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันโดยเฉพาะกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขย่อมมีความรู้และทัศนคติต่อการจัดการขยะในระดับที่ดี

ปัจจัยเอื้อ ประกอบด้วย ระบบสนับสนุนในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชน พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Thonmee S. et al. (2020) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนตำบลตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ระบบสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย และสอดคล้องกับการศึกษาของ Phetphum C. et al (2018) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนของแม่บ้านในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ พบว่า การมีระบบสนับสนุนการจัดการขยะที่ดีในระดับชุมชนจะเอื้อให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน เนื่องจากการมีระบบสนับสนุนการจัดการขยะที่ดีในระดับชุมชนจะเอื้อให้ประชาชนในชุมชนดังกล่าวมีโอกาสและช่องทางในการเกิดพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของตนเองเพิ่มขึ้น

ปัจจัยเสริม ประกอบด้วย การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

เป็นแรงผลักดันให้มีผลกระตุ้นต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะ สอดคล้องกับการศึกษาของ Phetphum C. et al (2018) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนของแม่บ้าน ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยและสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยได้ เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ เป็นแรงผลักดันให้มีผลกระตุ้นต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะ รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของ Kaewboonchu W. et al (2019) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน กรณีศึกษา เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอย พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Teabsri T. (2021) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วม ทศนคติ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ Yuenyong N. and Ngerdeecharoen (2022) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลลำพะเนียง อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่ายังมีตัวแทนครัวเรือนบางส่วนที่มีการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะในครัวเรือนและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในระดับต่ำ ดังนั้นจึงเสนอแนะให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะในระดับพื้นที่ เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานสาธารณสุขควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการขยะในครัวเรือน และควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะในครัวเรือนให้กับคนในชุมชนได้รับรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในสถานที่ที่มีบริบทใกล้เคียงกันโดยนำข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้พัฒนาการบริหารจัดการให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นควรให้มีการบริหารจัดการขยะโดยคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากตัวแทนภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

2. จากผลการศึกษาพบว่ายังมีตัวแทนครัวเรือนบางส่วนมีระดับการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนต่ำ ดังนั้นจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนผ่านเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สอดแทรกความรู้ในการประชุมผู้นำชุมชนหรือประชาคมหมู่บ้าน การจัดโครงการบ้านเรือนสะอาดปราศจากโรคภัย การส่งเสริมการนำขยะไปใช้ประโยชน์ ให้ความรู้การทำปุ๋ยหมัก รมรงค์การปลูกพืชอินทรีย์เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก และนำหมักจุลินทรีย์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อยกระดับการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้สูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ คุณยุพดี ชมดี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง ชลบุรี จังหวัดชลบุรี และคุณธนภรณ์ พิพัฒน์วิเศษชา อาจารย์พี่เลี้ยง ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำกับคณะผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย อาจารย์ ดร.สายัณห์ ปัญญาทรง อาจารย์ ดร.กมล อาจดี และอาจารย์ยอดมณู สายพรหม ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทำให้คณะผู้วิจัยสำเร็จลุล่วง

เอกสารอ้างอิง

- Arponpong T. (2018). Factors influencing the municipal solid waste management of people in Nangrong Municipality Buriram Province [Master's thesis, Nakhon Ratchasima Suranaree University of Technology].
- Bloom B. (1971). Handbook on formative and summative evaluation of student learning. New York : Mcgraw – Hill.
- Boonjun S and Phetphum C. (2019). Factors affecting behavior in solid waste separation among housewives in Bung phra sub-district, Muang district, Phitsanulok province. Journal of graduate studies Valaya Alongkron Rajabhat University, 12(1), 181-190.
- Chachvarat T., Kaewjiboon J. and Waengkam W. (2018). Perception and behavior on waste Management of nursing students at Boromarajonani College of Nursing Phayo. Nursing public health and education journal, 19(2). 168-179.
- Deviliis R. K. (2012). Scale development : Theory and application. California : Sage Publication.
- Kaewboonchu W., Mahaacha W., Woraphong S. and Ketsil T. (2019). Factors affecting household Waste separation behavior of people in Donmueang. In graduate school Khon Khen University, The 20th national graduate research conference (pp. 1561-1570). Khon Khen: Khon Khen University.
- Ninsook A, Benjakul S and Kengganpanich M. (2022). Factors affecting solid waste management behaviors of households in Thap sakae district, Prachuap khiri khan province. Journal of behavioral science for development (JBSD), 14(1), 19-38.
- Nongmaidaeng Sub-district Municipality. (2022). Annual report. Nongmaidaeng.go.th.https://nongmaidaeng.go.th/public/manual/data/detail/manual_date//manual_id/1/menu/236.
- Phetphum C., Suesing B., Chanpak W., Phuthaphum V. and Boonchanuttha P. (2018). Factors affecting behavior in household solid waste management among housewives in Khao Kho district, Phetchabun Province. Journal of science and technology, Ubon Ratchathani University, 20(1), 1-10.

บทความวิจัย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนพื้นที่ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

FACTORS AFFECTING ON SOLID WASTE MANAGEMENT BEHAVIORS OF HOUSEHOLD IN NONGMAIDAENG SUB-DISTRICT, MUANG DISTRICT, CHON BURI PROVINCE

Pollution control department. (2022). Pollution situation of Thailand report A.D.2022. Retrieved

November 12, 2022, from pcd.go.th.<https://www.pcd.go.th/publication/26626>.

Poolem T. (2017). Household behavior on solid waste management Ban Huay Mak Noon,

Tha Pha Pum Tha Pha Pum Subdistrict, Maela Noi District, Mae Hong Son Province, Thammasat University.

Radapitukkul K., Poum A. and Makmai P. (2020). Knowledge, attitude and household's waste

management Among village health volunteers in Pafaek sub-district, Kong Krailat district, Sukhothai Province. Thai journal of public health and health science; TJPHS, 4(1) 77-86.

Sangyangyai W., Lormphongs S. and Kijpredarborisuthi B. (2017). Factors affecting household

waste reduction Behavior of people in a Municipality, Samutprakarn Province, Faculty of public health, Burapha University.

Sukkoa C., Wonglakron P., Tanawongphokin T., Kunkongmee P. and Jitaram P. (2018). Factors

related with municipal disposal in Pha Phae, Mae Hong Son province. Academic journal of community public health: AJCPH, 5(1), 74-83.

Teabsri T. (2021). Solid waste management behavior of people in municipalities Samnak Thon

sub-district, Banchang district, Rayong province [Master's thesis, National Institute of Department Administration].

Thabpadung S. (2020). Factors affecting household solid waste reduction behavior in sub-district

administrative Organization without solid waste management, Mueang district, Phitsanulok Province province [Master's thesis, Naresuan University].

Thipbunthong S., Chimhad P. and Khaenamkhaew D. (2021). Guideline of household solid waste

management. Journal of human society, 11(2), 80-96.

Thonmee S., Janson R., Srijaroen W., Klongklang P. and Chalernpaibunlap N. (2020). Factors

relating to waste Management behaviors in household of people at Taboh sub-district, Muang district, Phetchabun Province. Journal of safety and health, 13(2), 32-44.

Yuenyong N. and Ngerdeechaoen P. (2022). Public participation in solid waste management in

Sam Panieng Sub-district, Non Daeng district, Nakhon Ratchasima Province. Neu academic and research Journal, 12(2), 279-297